

[Hartvig Frisch.]

over, at det paagældende Citat — der var det sidste af dem, som muligvis har været Genstand for Samtaler mellem Udenrigsministeren og Hr. Aksel Larsen — var fra Januar 1941. Synes det ærede Medlem ikke, at dermed falder hele den Teori, han stillede op, til Jorden? Og kan det ærede Medlem ikke se, at han har, som man siger, sat Kikkerten for det blinde Øje med Hensyn til en anden Stormagt her i Verden og dens særlige Forhold? Jeg tror ærlig talt, at hvis det ærede Medlem vil prøve at drive historiske Studier, vil det hjælpe ham meget betydeligt, hvis han kigger lidt mod Øst, ogsaa til Forklaring af disse Citater.

Det ærede Medlem vil ligesom drage en logisk Slutning ud af dette, at Kommunisterne blev arresteret den 22. Juni 1941, de ulykkelige Begivenheder, da Rusland traadte ind i Krigen . . . (*Udenrigsministeren* [Christmas Møller]: Ulykkelige?) . . . Ja, unægtelig ulykkelige ud fra et dansk Synspunkt — Arrestationerne var ulykkelige Begivenheder set fra et dansk Synspunkt. Det ærede Medlem vil i dette se et Bevis for, at Kommunisternes Politik kan aldeles ikke have været tyskvenlig. Der synes jeg, det ærede Medlem overser et Faktum, nemlig at hele Tilstanden fra 9. April 1940 til 22. Juni 1941 lader sig kun forklare paa eet eneste Grundlag, baade hvad Tyskerne og deres Politik over for Kommunisterne angaar, og hvad Kommunisterne og deres Politik over for Tyskerne angaar, nemlig ud fra Ikke-Angrebstraktaten mellem Rusland og Tyskland. Der er ingen anden Forklaring derpaa. Jeg kan maaske bruge et meget fint Udtryk og sige, at det er slet ikke et Spørgsmaal om Neutralitet eller Ikke-Neutralitet, det er i Virkeligheden et Spørgsmaal om Eksterritorialitet; i den Periode, der løber, medens Ikke-Angrebstraktaten eksisterer, har Tyskerne respekteret den, og fra det Øjeblik, den udløb, har de ikke respekteret den.

Martin Nielsen: Jeg vil gerne begynde med en rent personlig Bemærkning. Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch sagde henvendt til Udenrigsministeren, at han, Udenrigsministeren, altid havde vist, at han havde Sans for Anstændighed i det offentlige Liv. Jeg skal være den første til at anerkende dette, og det skulde glæde mig, om det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch, med den Indflydelse han har inden for sit Parti, kunde medvirke til, at denne Anstændighed i det offentlige Liv ogsaa

fandt sit Udtryk der, hvor det socialdemokratiske Parti placerer sine fornemste Repræsentanter. Skulde det ærede Medlem være i Tvivl om, hvad jeg mener, siger jeg det rent ud: jeg henviser til, hvad der fandt Sted i denne Sal i Gaar.

Maa jeg saa have Lov til at sige et Par Ord i Anledning af det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch's Udtalelser her. Jeg tror i og for sig ikke, det har nogen synderlig Interesse fra denne Talerstol at føre et Forsvar for det kommunistiske Partis Politik under Krigen; det er vel med denne Sals Indstilling og Handlinger over for det kommunistiske Parti under Krigen den daarligste Talerstol i dette Land overhovedet at føre et Forsvar fra. Det har vort Parti gennem sit praktiske Arbejde gjort andetsteds. Dette Arbejde skal snart dømmes, og vi vil afvente den Dom, der falder. Men jeg vil dog lige have Lov at gøre opmærksom paa et Par Kendsgerninger — det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch ved det —: Danmarks kommunistiske Parti var i Perioden 9. April 1940—22. Juni 1941 ikke noget legalt Parti. Til Trods for at der sad en Regering med en socialdemokratisk Statschef, er dette en Kendsgerning. Det er en Kendsgerning, at Rigspolitichefen, den senere Justitsminister i den socialdemokratiske Regering, omkring Nytaar 1940 gav sine Embedsmænd Instruktion om at indsamle Oplysninger om, hvem der abonnerede paa „Arbejderbladet“, paa alle venstreindstillede Blade, hvem der havde været Stillere paa de kommunistiske Lister i 20 Aar tilbage i Tiden. Dette er en Kendsgerning — det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch er ikke i Tvivl om, at det er rigtigt. Vi maatte i Perioden fra 9. April 1940 til 22. Juni 1941 tre Gange omorganisere vort Parti for at forhindre Regeringens Politi i at trænge ind i det. Vi førte en halvlegal Tilværelse og indrettede os naturligvis paa en illegal Tilværelse, det er klart; vi var dog ikke Idioter, vi vidste dog, hvordan Magtforholdene var i Verden, hvordan Krigen vilde udvikle sig. Dette maa man ogsaa tage i Betragtning, naar man nu kører op med forskellige Citater.

Endelig vil jeg gerne sige til det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch — da nu alle efterhaanden staar frem og har været med i Modstandskampen fra den første Dag —, at det ærede Medlem eller i hvert Fald hans Parti jo igennem den udmærkede Forbindelse, man under hele Krigen havde med Politiets Afdeling for Særlige Anliggender, er fuldkommen vidende om, paa hvilket Grundlag Aksel Larsen blev arre-